

Lietuvj pasitikėk savimi
ir savo tautiečiais, o gy-
venimas tau šypsosis.
Visus žygius paremk
kilniū žmoniskumu.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

LIII. METAL. 115 (704) N. Telephone: EVergreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, PENKTADIENIS, 1939 M., GE GUZES-MAY 19 D.

Kiekvienas geras valios
lietuvis privalo dirbti tau-
tiniu darbu. Svarbiau-
sias palaikymui
planuomas tauti-
nės spaudos.

New York Public
Library
470 Fifth Ave.

KAINA 3 CENTAI

APDRAUDOS DEPARTAMENTAS DRAUDŽIA KELTI S. L. A. CENTRĄ Į PITTSBURGHĄ

ŠIANDIEN

Dėl Fritz Kuhn
Ką estai sako?
Užsienis domisi
Ką sako Kochas

J. KROŽE

Jungtinių Amerikos Valstybių valstybės saugumo policininkai, kurie čia vadinami G-men, sakoma, turi žinių, kad dabartinis Amerikos nacių vadovas Fritz Kuhn atvyko į Ameriką ir priėmė J.A.V. pilietybę tik vienu tikslu — organizuoti čia nacių bundą. Jeigu priekusieji liūdininkai pasakė teisybę, tai galima laukti didelio skandalo tarp valstybės ir nacių bundo. Dėlto, bundo vadovas Fritz Kuhn buvo sulaikytas nuo važiavimo į Europą.

Prieš savaitę laiko estų "Paevaleht" rašė dėl Sovietų Sąjungos, Anglijos ir Prancūzijos garantijų Baltijos valstybėms ir sakė, kad gaudus apie garantijas skleidžia tik laikraščiai, kurie neatiskiria teisybės nuo prasimanymo, tačiau tie gandai dar ir šiandien skleidžiami ir net iš autoritetinių šaltinių. Girdi, gaudams apie Baltijos valstybių įtraukimą į didžiųjų valstybių sąjungą, nereikia tikėti, nes juos skleidžia tik tam tikri suinteresuoti šaltiniai.

Toliau laikraštis pažymi, kad Lietuva iš savo pusės laikysis nuostoliai nuo didžiosios politikos ir kad glaudėjų lenkų lietuvių santykių plėsis tik geros kaimynystės pagrindu. Vis dėlto, nežinūrint tų pareiškimų Sovietų Sąjunga veda derybas su Anglija ir Prancūzija dėl tų valstybių saugumo garantijų. Atrodo, kad Sovietai, be Baltijos valstybių noro ir sutikimo prisipyrę nori garantuoti joms saugumą.

Nors neseniai įsikūrė Lietuvos A. Smetonos Lituanistikos Institutas, tačiau juo susidomėjo užsienio mokslo ir kalbotyros įstaigos. Lituanistikos Institutas gavo Pensilvanijos Universiteto prof. dr. Alfredo Senno laišką, kuriame jis siūnė linkėjimus naujam Lietuvos mokslo įstaigai ir praneša, kad su Lituanistikos Institutu norėtų užmegsti santykius Linguistic Society of America ir American Council of Learned Societies. Be to institutas gavo pakvietimą dalyvauti V-jame Tarptautiniame Kalbininkų Kongrese, Briuselyje, Belgijoje, kuris įvyks šių metų rugpjūčio 28 d.

Lietuvoje šiomis dienomis išleistas įstatymas, kuris patiks ir Amerikos lietuviams. Šiuo įstatymu užsienio lietuviams atstovė į Lietuvą su savo automobiliu atleidžiami nuo įvažiavimo į Lietuvą mokesčių. Tuo norima palengvinti užsienio lietuviams įvažiavimą į Lietuvą automobiliu.

Rytprisių Oberprezidentas Erichas Kochas prieš kurį laiką kalbėdamas apie Lietuvos Vokietijos santykius pareiškė: "Mes norime tikros ir patvarios draugystės su Lietuva. Tuo būdu kiekvienas Klaipėdos krašto lietuvis tam tikra prasme yra lyg ir mano apsaugoje. Aš esu įsitikinęs, kad vokiečių lietuvių santykiai laimingai vystysis toliau".

NEPAPRASTAI IŠKILMINGAS ANGLŲ KARALIAUS PRIĖMIMAS KANADOJE

Quebeco gyventojai, prancūzai labai sužavėti karaliu ir karaliene



Pirmininkas. — Dr. Rock Sleyster iš Mis., šiomis dienomis išrinktas naujasis Amerikos Medicinos Sąjungos pirmininkas.

SENATAS NORI UŽDRAUSTI PIRKTI LAIVYNUŲ IMPORTUOTŲ PRODUKTŲ

WASHINGTON, geg. 18 d. — J.A.V. Senato specialus komitetas rekomenduoja Senatui uždrausti iš užsienio pirkti mėsos ir kitų produktų Amerikos karo laivynui. Norima, kad visi produktai karo laivynui būtų perkami Amerikoje.

DERYBOS SU VOKIETIJA VYKSTA SUSIPRATIMO DVASIA

KAUNAS, geg. 16 d. — Derybos su Vokietija vyksta susipratinimo dvasia. Numatoma 30 procentų prekybos apyvartos Vokietijai, dėl kurios atsiskaitymas eis klyringu, nes abejuose kraštuose valiutos judėjimas suvaržytas. Dėl Klaipėdos uosto laisvosios prekybos zonos Lietuvai derybos užtruks ilgiau.

Vokiečiai paneigia žinias apie neramumus Klaipėdos krašte

BERLIN. — Vokiečių telegramų agentūra paskelbė šitokią komunikatą: "Sunday Chronicle" praneša iš Varšuvos, kad šeši asmenys buvę užmušti ir 50 buvę sužeista viename vokiečių užimame mieste netoli Klaipėdos. Kaimiečiai ten sukilę prieš nacišką režimą. Vokiečių kareiviai apšaudė minių. Daugiau kaip 500 kaimiečių buvę pasiūta į koncentracijos stovyklas. Mes iš kompetentingų šaltinių esame patyrę, kad tai žinia nėra jokio pagrindo. Ji yra kilusi iš to paties šaltinio, iš kurio yra neseniai atėjusios panašios tendencingos, jokio pagrindo neturintios žinios".

321 JAVU VALYMO PUNKTAI

KAUNAS (Elta). — Pernai Lietuvoje įsteigta 79 naujų javų valymo punktai ir dabar iš viso veikia 321 tokie punktai. Punktus steigia žemės ūkio kooperatyvai, savivaldybės, jaunųjų ūkininkų rateliai ir atskiri ūkininkai. Žemės ūkio Rūmai steigėjams duoda 50 proc. mašinų vertės pašėlpų.

QUEBEC, Kanada, geg. 18 d. — Vakar Anglijos Karalius Jurgis VI ir Karalienė Elzbieta išlipo iš savo laivo, kuriuo vyko per Atlantą į Šiaurės Ameriką ir pradėjo savo istorinę kelionę Kanadoje ir į Jungtines Amerikos Valstybes. Quebeco provincijos gyventojai, valdžios ir visuomenės atstovai karalių ir karalienę sutiko labai entuziastiškai ir nuo širdžių. Tiek aukštieji valdininkai, tiek paprasti žmonės karalius ir karalienę paprastu ir nuosirdumu sužavėti. Išeinančius iš laivo priėmė Kanados Ministras Pirmininkas Mackenzie King. Po iškilnių, kurios įvyko uoste prie laivo, karalius priėmė kariuomenės parada, vėliau visi kartu nuvyko į Quebeco Parlamento Rūmus Karališkųjų svečių lauke Quebeco provincijos oficialiai ir jų žmonos. Čia Quebeco provincijos Ministras Pirmininkas M. Duplessis pasveikino karalių angli ir prancūzų kalba. Karalius atakė angli ir prancūzų kalbomis. Atsakymas prancūzų kalba ypatingai patiko Quebeco gyventojams, kurie, kaip žinoma, daugiausia yra prancūzai. Gandas, kad karalius kalbėjo prancūzų kalba tuojau pasklido po visą miestą ir vietiniai gyventojai ketė ovaicijas. Užkandžiavimo metu karalius dešinėje sėdėjo Quebeco kardinolas.

Važiuojant karaliui į Parlamento rūmus ir iš rumo gatvės buvo užsikimšusios žmonių, kurie beveik be paliovos sveikino karalių. Stebėtojai sako, kad angli nesitikėjo, kad prancūzai Kanadoje taip iškilmingai ir nuosirdžiai sutiks karalių ir karalienę, ypač labai gero įspūdžio padarė karalienė, kuri ypatingai gražiai atrodė ir nerodė jokio išdidumo. Tiek karalius, tiek karalienė sveikinosi su visais kurie jiems buvo perstatyti.

Po iškilnių Quebeco karalius dar vyks į Montrealą, Ottawą ir Torontą, taip pat aplankys kitus Kanados miestus ir Jungtines Amerikos Valstybes.

NORI TUNELIO

KAUNAS. — Prieš keletą metų Kauno miesto savivaldybė buvo paruošusi projektą, pagal kurį norėta statyti tunelį tarp Seimo gatvės ir Petro Vileišio tilto. Tačiau dėl lėšų stokos tunelio statyba buvo atidėta neribotam laikui. Dabar kalbama tunelio statybos klausimas vėl keliamas. Greitai klausimas bus pavestas svarstyti spaudai ir inžinierių draugijai.

Kretingoje statys didelę geležinkelio stotį

KRETINGA. — Susisiekimo ministerija paruošė projektą, pagal kurį Kretingos apskrityje prie Klaipėdos sienos norima pastatyti didelę geležinkelio stotį. Stoties statyba prasidės šiais metais. Statybai lėšos numatytos pertvarkytoje susisiekimo ministerijos samatoje.



Lakūnas. — Carl Backman, švedų lakūnas, kuris mažu lengvu lėktuvu išskrido iš Amerikos į Švediją.

VOKIETIJOS LĒKTUVAI GERESNI SAKO LINDBERGHAS

WASHINGTON, geg. 18 d. — Vakar Washingtoną atvyko pulk. Lindberghas, kuris, kaip žinoma, jau kuris laikas apžiūrinėja Amerikos aviacijos dirbtuves į naujus karo lėktuvus. Lindberghas būk pareiškęs autoritetams, kad Amerika nors netoli atsilikus karo lėktuvų gamyboje, bet atsilikus ir neatidėliojant turi būti paskirta daugiau pinigų tyrinėjimams ir moksliniams aviacijos reikalams.

VYRIAUSYBĖS NARIAI PROVINCIOJE

KAUNAS, geg. 14 d. — Generolas Raštikis kalbėjo Kaimėdorių šaulių šventėje, dr. Bistras ir dr. Tamošaitis Šiauliuose. Visuomenė į pranešimus gausiai lankosi ir visur rodo pritarimą vyriausybei.

NAUJI ĮSTATYMU PROJEKTAI

KAUNAS, geg. 16 d. — Vyriausybė svarsto linų prekybos ir žemės ūkio darbininkų darbo prievolės įstatymų projektus.

LENKAI APIE LIETUVOS KARIUOMENĘ

VARSUVA. — Laikraštis "Dobry Wieczor" ryškiai su kariuomenės vado generolo Raštikio vizitu Lenkijoje paskelbė straipsnį apie Lietuvos kariuomenę. Straipsnis paliuotras vytimi ir fotografija iš Lietuvos kariuomenės parados. Jame pabrėžiama, kad Lietuva turi nedidelę, bet puikiai apmokytą ir drausmingą kariuomenę, už kurios stovi susibūrusi visa visuomenė, mylinti savo ginkluotą pajėgas ir jomis pasitikinti.

Anglijos finansiniai ir valdžios sluoksniai daro žygių, kad iš Anglijos į Ameriką neplauktų pinigai ir auksas.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Septintas Apskritis nutarė daryti žygius sustabdyt Centro kelimą ir su tuo surištas išlaidas.

WILKES-BARRE, Pa. — Gegužės 7 d. čia įvyko SLA 7-to apskričio valdybos specialis posėdis. Skaitytas laiškas iš Pensilvanijos Apdraudos Departamento, kuriuo Apdraudos Komisionierius Matthew H. Taggart praneša 7-tam apskričiai, kad buvo atvykęs balandžio 14 d., š. m., į departamentą SLA prezidentas p. Bagočius ir turėjo pasitarimą SLA Centro kelimo klausimu, taipgi p. Bagočius aiškino iam kokius didelius nuostolius SLA turi laikydamas savo centralinę raštinę (Bagočius ją vadina "work shop") New Yorke ir prašė Komisionieriaus leidimo kelti raštinę į Pittsburghą.

Atsakymą p. Bagočiui Komisionierius p. Taggart davė raštu, kurio kopiją persiuntė ir SLA 7-tam apskričiai, kurio nuorašą jungiame prie šio pareiškimo. Kaip patys SLA nariai matys iš p. Taggart laiško, Pensilvanijos Apdraudos Komisionierius draudžia SLA centrą kelti į Pittsburghą ir įsako jį kelti į Luzerne apskritį, kuriame SLA čarteris išimtas, o jeigu nori kitaip, tai kelimo centro klausimą turi pravesti pagal teismo nuoprendį ir įstatymų reikalavimą, kad tik didžiūma Pensilvanijos valstybėje gyvojančių kuopų tegali nutarti centro perkėlimą į kitą apskritį.

Taip pat Komisionierius p. Taggart reikalauja, kad p. Bagočius savo atsilankymo pareiškimu visą reikalą ir Departamento nusistatymą paskelbtų oficialiame SLA organe Tėvnyje, kad visi SLA nariai žinotų Departamento nusistatymą SLA centro kelimo reikalu. Tačiau iki šiol šis p. Taggart reikalavimas neįpildytas ir SLA nariams nepranešta Departamento nuoprendis, nors pas Komisionierių lankėsi ir Tėvnyės redaktorius p. Jurgelionis kartu su p. Bagočium.

Netik SLA narių žiniai nepranešta Departamento nusistatymas, kaip to reikalavo Komisionierius p. Taggart, bet SLA 7-tam apskričiai yra žinoma, kad p. Bagočius net SLA viršininkams yra išsiuntinęs pranešimą, kuris nepasako Departamento nusistatymo ir tikrina, kad centro kelimui į Pittsburghą Departamento jokių kliūčių nedaro ir net pagiria SLA viršininkus, tik reikia nugalėti Luzerne apskričio teismo nuoprendį ir įstatymų techniskumus. Pagaliau ir spaudoje tilpo pranešimai, kad SLA centro kelimui į Pittsburghą Pensilvanijos Apdraudos Departamento jokių kliūčių nestato ir todėl neužilgo centras bus perkeltas į Pittsburghą.

Ką tas viskas reiškia? Kam čia ta visa slaptė? Kurioo tikslu p.p. Bagočius ir Jurgelionis stengiasi savo užsispyrimą praveisti net slėpdami visą padėtį nuo SLA narių ir nepaprastai SLA nariams Pensilvanijos Apdraudos Departamento nusistatymo, kaip to Komisionierius p. Taggart reikalavo? Iš visko aišku, kad p. Bagočius užsispyręs kelti SLA centrą į Pittsburghą net nepaisydamas Departamento patvarkymų, kas reiškia, kad SLA veliamas į konfliktą su valdiška įstaiga ir tas gali

KOMISIJONIERIAUS TAGGART LAIŠKO VERTIMAS

COMMONWEALTH OF PENNSYLVANIA
INSURANCE DEPARTMENT
F. J. Bagočius, Aukščiausias Prezidentas
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje,
253 West Broadway,
South Boston, Massachusetts.
Balandžio 20 d., 1939 m.

Gerbiamas Tamsta: Manau, bus geriausiai, jei mūsų š. m. balandžio mėn 14-tos dienos pasitarimo išdavos bus raštu suvestos, kaip Departamento supranta tą pasitarimą, ir kad jūsų Draugija žinotų Departamento nusistatymą.

Pirma. — Departamento jaučia, kad buvo klaida Tams-tos vadinamą "dirbtuvę" (work shop) įkurdinti New Yorke valstybėje, ir kad dabartinė padėtis, kuri reikalauja didelių išlaidų ten pasiliekan, verčia jus sugrįžti į Pensilvaniją.

Antra. — grįžtant atgal į Pensilvaniją, nėra jokios priežasties nei pateisinimo atskirti jūsų būstinę (home office) nuo savo darbo raštines, ir jūs privalote sugrįžti į Luzerne apskritį. Sakydama tai, aš neužmirštu jūsų argumentų, — pirmas, kad jūs sugrįžtumėt į didelių varžybų apylinkę, ir, antra, kad jūs neturėtumėt tokios apylinkės, kurioje skelbimasis jūsų organe būtų pelningiausias, bet, kaip Tamstai sakiau, aš nemanau, kad jūsų Draugijos interesai yra komerciniai.

Trečia. — pagal jūsų charterio teises, Luzerne apskritis yra jūsų Draugijos namai ir bet koks šios Draugijos veiksmas mėginant būstinę pakeisti turi būti vykdomas atitinkant tos apskrities teismų įsakymus ir suderinant su Pensilvanijoje tvarkančiais apdraudos įstatymais. Kitais žodžiais, bet koks mėginimas keltis ar persikelti turėtų vykti tikai po to, kai Pensilvanijoje veikiančių kuopų didžiūmos balsavimas bus užrekorduotas.

Ketvirta. — kad SLA nariai žinotų Departamento nusistatymą, aš jaučiu, kad mūsų š. m. balandžio mėn. 14 dienos pasitarimo turinys turėtų būti jiems praneštas jūsų oficialiame organe, ir aš vertinčiau gavęs to laikraščio laidos egzempliorių, ar tai angli kalboje ar angliškame vertime, kiek tas straipsnis yra liečiamas.

Su tikra pagarba,
MATTHEW H. TAGGART
Apdraudos Komisionierius
(Anglišką šio laiško tekstas telpa antrame puslapyje)

MUSSOLINI PASIRAŠYS SUTARTI, JEI HITLERIS NEPULS LENKIJOS

Naujoji karinė ir politinė sutartis bus pasirašyta Berlyne ši pirmadienį

POPIEŽIUS PRAŠO, KAD RUSAMS BŪTU GRAŽINTA TIKYBOS LAISVĖ

VATIKANAS, geg. 18 d. — Vatikano spauda paskelbė Popiežiaus Pijaus XII laišką, kuriame jis prašo Sovietų Sąjungos sugrąžinti Rusijos gyventojams tikybines laisves.

ČEKIJOJE ORGANIZUOJAMI ČEKŲ NACIAI

PRAHA, geg. 18 d. — Vokietijos nacių pagalba, buvusioje Čekoslovakijoje dabar smarkiai organizuojami čekų nacių būriai. Tuo būdu Vokietijos naciai nori suskaldyti čekoslovakus politiniai.

mūsų organizaciją net pražūdyti, jau nekalbant apie bereikalingų išlaidų darymą. Todėl SLA 7-to apskričio valdyba nutarė pasamdyti ad-vokatą ir legaliu keliu sustabdyti bereikalingą SLA pinigų mėtymą. Taip pat matome reikalingu aukščiau išdėstytus faktus paskelbti visų SLA narių žiniai kartu su Komisionieriaus p. Taggart laišku. Todėl šį pareiškimą siunčiame SLA organui ir kitiems visiems laikraščiams.

M. Kupris,
SLA 7-to apskr. pirm.,
Joseph Maceina,
SLA 7-to apskr. sekr.

ORAS

NUMATOMA: Giedra ir vėsiau.
Saulė teka 5:36, leidžiasi 8:09. Dienos ilgis 14 val. 35 min.

VIENYBĖ

Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840

Published daily except Sundays and Holidays by Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 13, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Table with subscription rates: Brooklyn ir užsieniuose; Metams \$7.00; Pusei metų \$3.75; Trims mėnesiams \$2.00; Vienam mėnui \$0.90

Jungtinės Valstybės ir Kanadoje; Metams \$5.00; Pusei metų \$2.75; Trims mėnesiams \$1.65; Vienam mėnui \$0.75

SKAUDŽIAI ATJAUČIAMAS SMŪGIS

Kiek skaudžiai jaučiamas Lietuvoje Klaipėdos netekimo smugis. galima aiškiai suprasti iš Klaipėdos Krašto Nukentėjusiems Šelpti Komiteto atsišaukimo, kurį ką tik gavome iš Kauno ir kurio svarbiausioji dalis telpa šioje VIENYBĖS laidoje.

"Rodos, nė nepastebėjom, kaip visi, nuo piemenuko ir gimnazistės iki žlaivalio senio ir senutės, kunigo, valdininko ir profesoriaus... Vėl visoje tautoje pajauta ir suprasta, kad tik turint laisvą jėromis susisiekimą bus lengviau apsaugoti Lietuvos nepriklausomybę ir geriau patikrinti visos tautos ir valstybės gerovę... Gal niekur kitur, kaip čia, nebuvo tiek jurtamas naujosios, sparciai quagančios ir tvirtėjančios Lietuvos ritmas... Per trumpus 16 metų, Lietuvai sparciai auganti Klaipėdos kraštas idėta net pusė milijardo litų! Tai pusantros metų viso Lietuvos biudžeto suma. O kiek iš viso Klaipėdos kraštas tautiniu, politiniu ir ūkiniu atžvilgiais buvo Lietuvai vertas, tai nelengva ir apskaičiuoti..."

Atgavus Lietuvai Klaipėdos kraštą, tiek valstybė, tiek įvairios Lietuvos įmonės ir net visuomenė nesigalėjo lėšų ir pastangų nualintam Klaipėdos kraštui ir uostui pakelti, tvirtiau pajūryje įsikurti. Apskaičiuojama, kad valstybės išdazs idėjo uosto ir kitokion Klaipėdos krašte statybon 100 milijonų litų, įvairios Lietuvos įmonės įvestavo 180 milijonų litų ir šiaip visokio lietuvių turto ir santapus bei isigyto turto ten palikta 220 milijonų litų. Tai didelis mažutei ir neturtingai Lietuvai turtas.

Bet lietuvių tauta pasiryžus ši skaudų smūgi didvyriškai pergyventi. Lietuva dar negalutinai atstumta nuo jūros, dar turi 20 kilometrų jūros kranto. Kad ir smėliuotas ir visiškai atviras pajūrys ir uostui įrengti reikėtų nepaprastų išlaidų, bet visos tautos pasiryžimu ir pastangomis su laiku Lietuva įrengs nuosavą uosta.

Dabar pirmiausia Lietuvai rūpestis, tai sušelpimas nukentėjusių Klaipėdos krašto lietuvių ir pagelbėjimas jiems įsikurti ir suaugti su Lietuvos gyvenimu. Lietuvos visuomenė visomis išgalėmis gelbsti Klaipėdos pavogėlius ir aukoja jų užlaikymui maistą, rūbus ir pinigus. Bet reikiama išsupti apie 12,000 asmenų nelengvas uždavinys: Lietuvos visuomenė.

Lietuva šaukia iš Amerikos lietuvių pagelbos. Todėl visi patriotiniai ir pajėgiant savo brolių nelaimę atjausti Amerikos lietuvių ištieskime, pagelbos ranką nukentėjusiems Klaipėdos krašto lietuviams.

SPAUDOS APŽVALGA

Ką Daryti?

Sandara rašo: "Dažnai gauname nusiskundimų iš kolonijų apie veikimo amirimą ir nežinoma kaip jį atgaivinti".

Tai gyvas klausimas ir Sandara sveikai pataria: "Kiekvieną koloniją reikia panagrinėti atskirai ir surasti snaudulio priežastį bei išrašyti receptą".

Geras planas būtų, kad Sandaros Centro Valdyba, kuri pati gana snaudulingai išnaudoja šiais metais krantinčias 25 metų gyvavimo sukaktuves, paskirtų tris gyvus organizatorius. Vieną rytinomis valstybės, vieną Pittsburgho ir Wilkes-Barre apylinkė, trečią vakarų valstybėms. Ir tiems organizatoriams įsakytų tuojau atgaivinti ir sustiprinti buvusias ir esamas Sandaros ir TMD kuopas bei sutraukti visas kolonijų tautines draugijas į kolonijų Tautines Tarybas. Tokiu būdu susidarytų stiprus tautinei srovei organizacinis tinklas kolonijose, kuris vėliau galėtų įjudinti ir veikimą varyti.

Organizatoriams gal geriausia būtų prisilaikyti šitokio plano: pirmiausia suformuoti mažą skaičių (du, tris ar penkis) smarkesnius ir gabesnius veikėjus, pasitarti su jais ir kiekvienai kolonijai (kaip Sandara pataria) rasti snaudulio priežastį ir nustatyti veiklos planą. Po to, visais būdais spaudoje (reikale ir finansiniai) remti jų veikėjų pastangas stiprinti Sandaros ir TMD kuopas, organizuoti Tautines Tarybas ir daryti įvairius paren-

gimus. Šiandien tegali pavykti tik centralizuotas veikimas, paremtas gerai apgalvotu planu, atitinkamais finansais, patarimais ir žmonėmis.

Ką Jie Atstovauja?

Amerikos lietuviai žino, kad Lietuva oficialiai turi priėmimąsi taip vadinamą "neutrality" liniją savo užsienio politikai. Šiai linijai pritarė Lietuvos sąjungininkės Pabaltijo Sąjungoje, Latvija ir Estija. Ta linija reikiama, kad Lietuva, Latvija ir Estija nenori maišytis nei viename bloke, kurį jų didieji kaimynai kepa — nei Berlyno-Romos ašyje, nei Lenkijos-Anglijos-Sovietijos-Prancūzijos sąjungoje (jei tokia bus sukurta). Panašios neutralumo linijos ntarė laikytis ir Skandinavijos valstybės (Švedija, Norvegija, Danija) ir Suomija. Matyti, tai Pabaltijo ir Skandinavijos valstybėms sveikiausia linija. Tos mažos valstybės nenori karo ir nenori būti įveltos į didžiųjų valstybių karą, nes tas karas joms pražūtis ir bankrotas. Ar pavys joms plėšrių nagų išvengti, tai kitas klausimas, kurio išsprendimas ne nuo jų priklauso.

Tačiau, mūsų komunistų Vilnis puola katalikų Draugą dėl pritarimo šitai neutralumo linijai, kuriai pritaria septynių Rytų ir Siaurės Europos valstybių vadai! Vilnis sako: "Kas tik linki Lietuvai gero, turi atmesti šitą neva neutralumą". Lietuva, sako, turi dėtis su "kitomis šalimis", reikiama, su Sovietija. Ką Vilnis atstovau-

Pasaulinė Paroda New Yorke

Rašo Jonas Valaitis
Lietuvių Radio Balso Vedėjas iš WCWN, Brooklyn, N. Y.

(Tešiny)
Geležinkeliai, Laivynas, Degtinės Pramonė, Orlaiviai,
Kas domisi svaigalų gamyba, parodoj gali pamatyti kaip įvairių rūšių gerimai gaminama, kaip įpakuojami ir gali patirti kitas žinias apie svaigalus. Degtinės pramonė yra gana didelė, labai išsiplėtusi, daug išreklamuota.

Ateities aviacijai parodoje skiriama nemaža vietos. Nešykštima ir apie aviaciją žinių. Parodos, juk, tikslas daugiau ateitim, ne praetim, gyventi, dėl to ir šioj parodoj aviacijai tenka atitinkama pagarba. O aviacija — ateities susisieki-mo būdas. Itin puolė į akį Chryslerio name susisiekimo istorija. Parodomą ateičiai ro-keta, kuria iš Amerikos pasiekti Lietuvą, atrodo, užtruk-tų tik kelias valandas laiko... Žinoma, tai dar tik svajonė, bet ką ateitis parodys — neži-nia. Juk savo laiku automobi-lis ir orlaivis buvo svajonė. Dėl to drašiai sakyti, kad tik svajonė — nedraša.

Geležinkelių skyrius vertas pamatyti kiekvienam. Jame yra moderniausi ir seniausi traukiniai. Jame yra Anglijos ir Italijos ištisi traukiniai. Verta už 10 centų pamatyti ir geležinkeliečių operuojamą vaiz-delį.

Laivynas labai prastai save atsirekomenduoja. Nieko žiu-rėtino nėra.

10 Mil. Dolerių Vertės Deimantų

Deimantų vien belgų pavili-jone parodomą iš Belgų Kongo net už \$10,000,000! Deimantų, aukso ir kitų brangakmenių yra ir Brazilij bei kituose paviljonuose. Bet belgai parodo kaip deimantai apdirbami. Matyti kaip deimantų kirtėjai saugojami ir kaip pramonė sutvarkyta.

Medžiaga \$16, Darbas 16 Milijonų dolerių!

Būdami britų paviljone pažvelkite į pirmam aukšte pro-dukto ir darbo vertę. Man toks vaizdelis geriausiai patinka, dėl to ir jį atkreipių ypatingą dėmesį. Parodomas šmotas geležies rūdos. Prie jos rašoma, kad tos rūdos tonas kaštuoja \$16. O iš tonos rūdos gali-ma daug ko padaryti. Pavyz-džiui imama laikrodžių spyruoklės, pačios mažiausios, ku-rias žiūrėti net naudojami pa-didinamieji stiklai. Parašas: "Tona spyruoklių laikrodžiams (sprinkų) kaštuoja \$16,000-000". Nenorėdamas, turi įtikėti, kad darbas vistiek brangiausias, o tuo patim ir didžiausias turtas. Išvada: ne ta tauta lai-minga, kuri turi gamtos turtų, bet ta kuri turi gerų darbininkų! Tą pat galima pritaikyti ir mūsų asmenų gyvenime. Darbas, darbingumas — yra didžiausias turtas.

Artinamos Amerikos Valstybės

Be turtingų Pietų Amerikos valstybių paviljony, pačios Jungtinės Valstybės gana daug rekalmuoja savo Pietų kaimynus. Tą galima pastebėti žiūrint Amerikos valsty-bės pažinti paviljone. Čia, žinoma, yra politinės ir ekono-miškos tendencijos. Amerika la-bai susirūpinusi, kad Vokietija ekonomiškai užkariauja Boli-viją ir mėgina įsigauti į Ar-gentiną, Braziliją ir kitas,

ja, kada ji niekina neutralumo politiką, kuriai pritaria ne tik Lietuvos kaimynės valstybės, bet ir visos lietuvių srovės Lietuvoje? Vyt. Širvydas

melžiamas tris kartus per die-ną. Jų kokia 20 vienu laiku stovi ant besisukančio rato, su-skirstyto skyriais, o žemes-nėms, kaip ir amfiteatre yra sė-dynės matyti besisukančią vi-šą pieno produkciją ir pramo-nę.

Yra pieno barai, valgykla. Porodoma kaip pienas pasteri-zuojamas, irradiuojamas, pilamas į bonkas, kaip užkre-šamos bonkos ir pasiūnčiamos žmonėms. Viskas—gražu ir ge-ra — parodoje. Bet ūkininkas, kad ir moderniškoj Amerikos farmoj—ūky juk negali ty įstai-symų išrengti... Norėjau pa-tirti ūkininkų nuomonę tuo reikalu, tad pasiteiravau. Pa-sirodo, kad agronomai net smerkia tokį perdidelį, jų nuo-mone, nepraktišką "teatrą". Jis neatvaizduoja tikrojo ūkio, o tik dirbtiną, neskatina ūkį gerinti, bet parodo ūkininkui nepasiekimą ūkininkų. Laik-raštį "Rural New Yorker" geg. 20 d. laidoje editorialuose irgi tokį ultramoderniškumą smer-kia.

(Daugiau bus)



Sela karo aviacijos bazei. — Kariuomenės vadas Gen. George Marshall, kairėje, tariasi su ekspertu dėl naujos karo aviacijos bazės įrengimo San Juan saloje, netoli Puerto Rico.

PADEKIME LIETUVAI PERGYVENTI KLAIPĖDOS NELAIMĖ!

Užsienių Lietuvės ir Lietuviai

Tai kas šių 1939 m. kovo mėnesį ištikio Lietuvą, būtų galima pavadinti tikru baisiu žemės drebėjimu. Pergyventos nelaimės siaubas matyti iš 12,000 lietuvių veidų, kurie buvo priversti staiga apleisti Klai-pėdos kraštą, palikdami ten viską, ką ilgu kruopščiu darbu ir praktiku tuo įsigiję. Ten paliko jie ir tai, santapus ir mantą, ką buvo nusivėžę iš namų.

Lietuviškoji visuomenė, pa-ti neapsakomos nelaimės su-kreštą, suaukojo ligi šiol, ne-skaitant aukų daiktams, nuken-tėjusiems klaipeidiečiams gry-nais pinigais per 84,000 litų. Padalinus tą sumą Klaipeidos kraštą apleidusiųjų skaičiui, neišeis ir po 7 litus, žmogui. Taigi, reikia naujų aukų, ke-leriopai daugiau aukų! Nu-kentėjusiais reikia rūpintis, kol jie vėl galės surasti sau darbo ir pastogę. Negalima pageidauti, kad visą rūpinimąsi nukentėjusiais pakeltų Lietuvos valstybės išdazs. Iš-das ir taip yra perkrautas šių sunkių metų didelių reikala-vimų. Čia turi savo aukomis padėti visa lietuviškoji visu-menė, gyvenanti tiek nepri-klausomoje Lietuvoje, tiek ir užsieniuose.

Visi turime parodyti, kad ir kažin kur būtume, kad esame tikri, garbingos tautos vardo verti, lietuviai, kad mo-kame pasiaukoti, kad norime nukentėjusiems ir visai Lietu-vai kas kuo galėdami padė-ti. Mes turime ryžtis tai visiems bendrą nelaimę pakelti, turi-me visam pasauliui įrodyti, kad esam verti nepriklausomy-bės ir savo laisvo išėjimo jū-ron. Turime, vargų įgrūdinti, sveikta tauta būdami, taip pa-sistatyti, kad niekas ir nepa-norėtų ir neišdrįstų mums laisvę atimti.

VAIKŲ DARŽELIAI LIETUVOJE

Šiuo metu Lietuvoje veikia 146 vaikų darželiai (1938 me-šais veikė 119). Iš jų lietuviš-ky — 108, žydiškų — 32, lenkiškų — 5 ir vokiškų — 1. Vi-suose vaikų darželiuose yra 5,404 vaikai (1938 m. buvo 4,730) berniukų — 2,527 ir mergaičių — 2,877. Lietuviš-kuose darželiuose yra 4,272 vaikai, žydiškuose — 940 lenkiškuose — 192 ir vokiškuose — 10. Paskutiniu laiku Lie-tuvos "Vaiko" Draugija įstei-gė naujus vaikų darželius: Šventojoje, Kretingoje, Gargž-duose, Švėkšnojė, Tauragės Naumiestyje, Sudargė, Kudirkos Naumiestyje, Vištytyje, Kapčiamiestyje, Merkinėje, Perlojojė, Pivašūnuose, Zas-liuose, Jonavoje, Kėdainiuose, Baisogaloje ir Lapiuose.

— Dėl miško medžiagos sto-kos nustojo dirbti visos Klai-pėdos krašto lentpūvės. Daug-elis lentpūvių pradės dirbti ir tik tuomet, kai bus gauta miš-ko medžiaga iš Lietuvos bei Lenkijos. — Kauno priemiestyje Vili-jampolėje norima įsteigti didė-lį, naują tekstilės fabriką.

PRADĖJO VEIKTI KRAŠTO STATYBOS KOMITETAS

KAUNAS (ELTA), gegužės 3 d. — Kaune Prekybos, Pra-monės ir Amatų Rūmuose iš-šilingingai atidarytas Krašto Statybos Komitetas, dalyvau-jant Seimo pirmininkui, vidaus reikalų, finansų, krašto apsau-gos ir susisiekimo ministrams ir daug kitų žinybų atstovų. Vidaus reikalų ministras gen. Skūčas, atidarydamas posėdį, pareiškė, kad, nepriklausomą Lietuvą bekuriant, paveldėta apkasais išraustus laukus, iš-degintas sodybas ir nunioko-tus miškus. Per nepriklausomą Lietuvos gyvenimą ir statybos srityje nudirbti dideli darbai, kurie prieškriziniais 1931 me-tais pasiekė rekordą. Tais me-tais į statybą investuota apie 110 mil. litų. Krizės metais statyba buvo žymiai sumažė-jusi, bet pernai jau vėl pasie-kė 67 mil. litų. Per visą nepri-klausomos Lietuvos gyvenimą pastatyta trobesių už milijar-dą litų. 1937 m. vyriausybės sudaryta tarpvadovybinė ko-misija, kuri, pritraukusi 32 įvairių statybos kredito bei ūkio žinovų, paruošė mūrinės Lietuvos ugdymo planą, kuri

Plečiamos Lietuvos civilinės aviacijos dirbtuvės

KAUNAS. — Susisiekimo ministerija pradėjo plėsti savo civilinės aviacijos dirbtuvės. Dirbtuvėms mašinų pristatymo reikalu paskelbtos varžytynės, kuriose dalyvauja Lietuvos ugdymo planą, kuri

PENNSYLVANIJOS APDRAUDOS KOMISIO-NIERIAUS MATTHEWS H. TAGGART LAISKAS

COMMONWEALTH OF PENNSYLVANIA April 20, 1939

F. J. Bagočius, Supreme Presi-dent, Lithuanian Alliance of America 253 West Broadway So. Boston, Massachusetts.

Dear Sir: I think it is well that the re-sult of our conference of April 14th be reduced to a statement of the Department's understand-ing of that conference and so that our Society may know of the Department's attitude: First, the Department feels it was a mistake that you should have located what you call your "work shop" in the State of New York, and that the prevailing condition that would require heavy expenditures to continue to remain there makes necessary your return to Pen-nsylvania. Secondly, that in coming back to Pennsylvania there is no reason or justification for the severing of your home of-fice from your work shop, and that you should return to Lu-zerne County. In saying this I am no unmindful of your ar-guments, first, that you would be returning to a highly com-petitive area, and secondly,

that you would not be avail-ing yourself of a location whe-re advertising in your official paper would be most profitab-le, but as I have said to you, I do not feel that the interests of the Society are commercial. Third, under your charter powers Luzerne County is the domicile of your Association and any action of the Society to attempt to change it should be carried out in conformity with the mandate of the courts of that county and in harmo-ny with the laws governing in-surance in Pennsylvania. In o-ther words, any attempt to move or re-locate should be only after the recording of the majority vote of the Pennsylv-ania subordinate lodges. Fourth, so that the mem-bership may know of the De-partment's attitude, I feel that through the medium of your official paper the subject of the conference of the 14th of April should be brought to them, and I would appreciate receiving a copy of that paper, either in English or translated in English, so far as the artic-le itself is concerned. Very truly yours, MATTHEW H. TAGGART Insurance Commissioner. MH T-KP



TAKE IT OR LEAVE IT

By Vitalis Bukšnaitis

Those of us who have never seen Lithuania except through the eyes of parents, friends and relatives who came to the United States ten, twenty, or thirty years ago, will experience a thrill of awe, wonder and amazement the first time we visit the Lithuanian Pavilion at New York's World Fair. At any rate, I did and I was under the delusion that I already knew all there was to be known about the land of our fathers.

Upon entering the Lithuanian Pavilion last Sunday, my first impression was that of deep reverence for the mighty men of Lithuania's glorious past. A huge statue of Vytautas the Great majestically catches the eye of every visitor, and on the walls around him may be seen enormous paintings depicting highlights of Lithuania's history, as well as maps showing the development and subsequent decline of the ancient kingdom.

In the other rooms on the ground floor of the spacious Pavilion may be found many exquisite examples of Lithuanian handicraft — all, or almost all, the creations of students and other young people. I was not alone in expressing a boundless admiration as all of us present examined the profusion of hand-woven, hand-carved and hand-made exhibits on display. Reluctantly, I moved along with the crowd, toward the stairs, my eyes still lingering upon the almost full size hand-carved wooden fi-

gure of the "Lietuvos Mokykla" theme, the work of a high school boy.

On the floor above, a distinct surprise awaits us, particularly those of us whose idea of a typical Lithuanian was that he was an industrious, primitively dressed person who considered it a luxury to be able to have a snort of "valsytynis" and a bowl of "šutyty kopustų ir bulvių" with a slab of "lašinių" thrown in. If, even years ago, this was the typical Lithuanian, today's Lithuanian is the product of a progress and advancement which is nothing short of miraculous.

The food he eats, as exhibited at the Pavilion, includes every conceivable kind of meat and dairy product, even to delicacies which are highly considered all over the world. His shoes and those of his wife, too, may well have been purchased in one of our better New York stores. I'm not much of an authority about women's hoisery, but the display at the Pavilion shows several pairs of the sheerest silk stockings I ever saw.

Beautiful furs, soft, pliable leather, luxuriant textiles, fragrant perfumes and toilet articles, sweets, and an unusually attractive display of liquors. All these, and many other products of Lithuania's present day industry, exhibited at the Lithuanian pavilion, caused this correspondent to wonder: "Did our elders really find the 'laimė' they sought when they came to the United States, or would they have been more prosperous and more happy if they had stayed in their beloved Lietuva, advancing and progressing with those who chose to remain?"

LITHUANIANS IN THE FAR EAST

The Rev. Vladas Mažonas, for several years Rector of the Lithuanian Roman Catholic parish in Hackney, London, and in 1934 transferred to Harbin, Manchukuo, to fill the post of teacher in the local lycée of the Marianate Order and editor of a Russian Roman Catholic newspaper, has been recalled to Lithuania, where he is now attached for the time being to the Eastern Catholic Rites Mission entrusted to Bishop P. Bučys. Before his return to Lithuania, the Rev. V. Mažonas spent a year in Japan. During his four years odd sojourn in the Far East he did much to organize the Lithuanian colonies of Manchukuo, formerly known as Manchuria, in both a cultural and national sense, and his efforts were rewarded with gratifying success. In April, 1935, was formed at Harbin the first "Lithuanian Citizens' Association," which, when the Rev. V. Mažonas left, already numbered 166 members.

Through the labours of this Association, much has been done to render Lithuanian music and dancing more widely known not only among Lith. but among other nationalities as well. The estimated strength of the entire Lithuanian colony of Manchukuo is over 400. In Japan there are not more than 52 Lithuanian citizens, but there, too, thanks to the initiative of the Rev. Albinas Margius-Margevičius and S. Gralys - Grabliauskas, Lithuanian music and dancing have already been heard and seen on the Japanese stage, and with very great success. Gralys and his wife appear together as a national ballet duet and in all Japanese theatres and cinemas proclaim themselves Lithuanian dancers. These occasions are further utilized for the purpose of spreading geogra-

phical and historical information about Lithuania among the Japanese intelligentsia. For the first time on February 16 last year, at the Lithuanian Consulate in Tokyo, the Lithuanian independence anniversary was enthusiastically celebrated. The consular salon was decorated with the Lithuanian tricolour and the Japanese rising sun flag. And the portraits of the Emperor of Japan and the Lithuanian State President were displayed. The Lithuanian Consul, Mr. Jasakas, spoke in both Japanese and Lithuanian, and the Rev. V. Mažonas addressed the gathering in both Lithuanian and Russian. The Lith. National Hymn was also sung and the Lithuanian cheer, "valio," given much enthusiasm.

An interesting sequel to these events took place at the First President's Military School, Kaunas, on February 22, when the Rev. Vladas Mažonas and Mr. Kaušaras, Lithuanian Far Eastern Consul, presented the school with a 75 mm. field gun purchased with the contributions of the Lithuanian Far Eastern colony. The members of the colony were moved to make this gift after listening to a gramophone record of the Lithuanian National Hymn and the marching song of the Military School cadets. The Rev. Vladas Mažonas and the Consul Mr. Kaušaras, collected these subscriptions with which in due course the gift of a field-gun was purchased. On the occasion of the presentation, brief speeches were delivered by the Consul, the Chief of the Military School, Brig. General Skučas, and the Rev. Vladas Mažonas. After the gun had been attached to the Military School battery, a parade took place followed by refreshments.

IN QUEST FOR LITHUANIAN WAYS IN LIFE

By C. R. Jurgela, Following Jonas Aleksa

The flower of our race in the past was drawn into the lives of the Russian, Polish and German nations, neglecting a development of our own national culture. Lithuanians contributed to the Polish nation, literature and culture more than Poles themselves.

XVIII century was a period of decadence of the Polish-Lithuanian state. Anarchy in politics and administration permeated deeper and deeper, while the army, weakened, administrative and military weakness were the two main causes of downfall. In many respects the Union stood on a higher level than Russia and Prussia. — serfdom was milder, courts functioned better, personal liberties, life and property were safer despite poor administration. Yet, while Russia and Prussia expanded their armies, the large Lithuanian-Polish "Republic" at the end of the 18th century maintained only 8,000 regular troops, — a number that would please the most ardent pacifists.

The year 1795, after a final partition of the Union among three powerful militarist states, was the beginning of the worst days for Lithuanians. We again lost much blood in Kosciusko's rebellion, Napoleonic wars, rebellions of 1831 and 1863-1864, mass exiles, emigration to America, fast polonization of the nobility and the cities. World War sapped our strength even more.

Following the loss of independence serfdom in Lithuania had grown worse. Ere then citizens with limited rights, yet strictly under protection of the Lithuanian law, our peasants became practically slaves under new regime. At the same time the rights of all classes were curtailed: in the Czarist (and Bolshevik) Russia all citizens are in the status of *rightless equality*.

Our villagers could not get used to the new "order," to Russian maxim "Let the law take care of itself, while the life cares for self." There were no bounds for discrimination by officials. A Lithuanian could not understand all this. And while the ways to assimilation were barred to a Catholic Lithuanian, the Jews quickly adapted themselves to the new order and found a "modus vivendi" with corrupt czarist officials. Of course there were exceptions among our people, yet such exceptions inevitably led to a severance of racial connections. A Jew in practically all circumstances remained a Jew.

Even prior to the final partition, commerce and trade to a great extent were in the hands of non-Lithuanians. Very few Jews lived at that time in Lithuania proper. Their over-concentration in Lithuanian cities grew in 19th century, especially since the Russian regime drew a line to the east of which no Jews could settle. Until the middle of the last century the most important Lithuanian exports — flax tow and seeds, wool, honey, wax, horses, cattle — were in the hands of our farmers who delivered their produce directly to the Baltic ports or to the cities. Tradesmen in villages were also Lithuanians, as were some merchants in cities.

This picture underwent a sharp change under Russian occupation. Occupational regime promoted Russians, Germans and elastic Jews, placing them in a privileged position over Lithuanians. Our people were gradually forced out of commerce and trade, until the sad picture of the late 19th century was complete. This process was sharply hastened by mass exile of burghers who supported the rebellions of 1831 and 1863, while at the same time our nobility and burghers fell prey to polonization.

Lithuanian national renaissance showed several promising attempts, and failed, and in the XIX century the world decided that we were on a deathbed. With very few exceptions, our nobility and intellectuals were drowned in the life and activities of other nations. Ethnographically, large areas were lost. Commerce, industry, trades and finance were in the hands of Jews, Germans, Russians and Poles (both real Poles and our own renegades). Government was German and Russian. Large estates were Polish or German. Clergy was polonized. Lithuanian books were utterly suppressed after 1864. Schools were liquidated and their number was decreasing.

In a word, Lithuanian race was being buried alive. Rus-

sians and Germans supplied the quiet of a cemetery.

Yet, lo, there was no stillness of a cemetery!

Lithuanian flickering life survived in humble villages. Outwardly unseen, our great creative forces were slumbering. Finally the race awoke to the call of Kudirka, Basanavičius and Maironis. Buried by the world's opinion, the nation was aroused from its lethargy and is once more an independent state, adjusting its life to its own national forms.

We must reckon with the world we live in, but our life is within ourselves, not outside, and we must prove and establish our place under the sun.

HOW ONE GOES UNDER ETHER

NEW YORK — The relaxing and pain-eliminating effects of anaesthesia are to be demonstrated in the Medicine and Public Health Building of New York World's Fair 1939 through use of a full-size mechanized model of a human being lying upon an operating table, surrounded by animated figures of surgeons, nurses and others.

ALL-AMERICA ART EXHIBIT

NEW YORK—Every State and every art center in the United States is to be tapped by the New York World's Fair 1939 for selection of about 800 works for a comprehensive exhibit of contemporary American art in a special building.

Gražuolės Išrinkimo KONTESTAS MISS VIENYBĖ OF CONN. 1939

Bus renkama dienraščio Vienybės piknike, birželio 11 d., 1939 m., Linden Parke, Naugatuck, Conn. Išrinktai gražuolei su atitinkamomis ceremonijomis bus įteikta dovana DIDELĖ SIDABRINĖ TAURE

Kviečiamos visos Conn. valstybės gražiosios lietuvaitės į kontestą registruotis jau dabar sekantiomis sąlygomis:

1. Gražuolė vardu "Miss Vienybė of Conn. 1939" bus renkama Linden Parke, Vienybės piknike.
2. Kandidatės Gražuolės kontestui įleidžiamos į pikniką nemokamai, bet turi tuojaus užsiregistruoti žemiau nurodytu adresu ir gauti komplementarius bilietus.
3. Visos kandidatės privalo užsiregistruoti tuojaus, nesivėluojant, kad kontesto tvarkytos galėtų tinkamai kontestą paruošti. Piknike nebus jokios registracijos ir kandidatės į kontestą nebus priimamos.
4. Iš kandidatėjų reikalaujamos sekancios informacijos: a) pilnas vardas ir pavardė; b) adresas ir tokios informacijos, kokias patį kandidatė norėtų paduoti.
5. Visus Gražuolės Kontesto reikalus veda ir tvarko žemiau nurodytas asmuo, tad ir užsiregistruoti Gražuolės Kontestui bei kitais Kontesto reikalais reikia kreiptis sekanciu adresu:

JOHN POŠKUS, JR.
462 Park Street, New Britain, Conn.

"LEITENANTAS ANTANAS" TONIGHT AT ALLIANCE HALL

BROOKLYN, N. Y. — "Leitenantas Antanas," a patriotic drama of life in Lithuania during the period preceding Polish occupation of the Vilnius territory, will be presented tonight (Friday) at Alliance Hall, 197 Grand St., by the Lithuanian Art Theatre (Lietuvių Meno Teatras). Curtain time will be 8 p. m. and tickets (priced at fifty cents) are still available at the box office.

Concludes Season

Although original plans called for four performances in Brooklyn this season, Victor Raudonaitis, director of the Art Theatre group, announced that because of the hot weather which has prevailed, tonight's performance will conclude the present Brooklyn season. The group has already presented two performances of "Pinigėliai" successfully and all indications point to a satisfactory conclusion of the season at Alliance Hall tonight.

Popular Cast

The cast for tonight's performance includes players who have proved to be popular not only in Brooklyn, but in many other Lithuanian American communities. The following performers will appear in tonight's presentation of "Leitenantas Antanas" at Alliance Hall: U. Bagdonienė, Vitalis Bukšnaitis, A. Mucinskiene, Antanas Alekna, M. Senisevi-

ciute, Vytautas Raudonaitis and M. Juozapaityte. Dancing will follow the performance.

New Aero Club plane to be named "Lith" tomorrow

MINEOLA, L. I. — The new Stinson SR-SA four-passenger monoplane powered with a Lycoming 245 h. p. motor, recently donated to the Darius-Girėnas Aero Club of Brooklyn by members, will be formally christened "Lith" at Hangar 33, Roosevelt Field, Mineola, L. I. tomorrow (Saturday).

The plane has a maximum speed of 196 miles per hour, a cruising speed of 155 miles per hour and is capable of attaining a height of 20,000 ft. and is equipped with a 75-gallon gas tank.

Impressive christening ceremonies are being planned, and all who are able are invited to attend. A party celebrating the event will be held at 8 p. m. at Steamboat Inn, 91 Steamboat Rd., Great Neck. Admission will be fifty cents.

NEW YORK — A gigantic reproduction of a cash register mounted on a tall building is to record and display continuously in large figures the daily attendance at the New York World's Fair 1939.

WANT TO FLY?
PAUL ŠALTENIS Lithuanian Flight Instructor
Will Teach You: Flying — Mechanical Work
SIGHTSEEING—CHARTER TRIPS—BLIND FLYING
DENNY DAITZ FLYING CORP.
Call Garden City 4859 or visit Hangar 33. Res.: Great Neck 351-M or Roosevelt Field, Mineola, L. I.

PAGALVOK APIE RYTDIENĄ!
NĖRA žmogaus, kuris nesirgtų ir nemirtų. Susirgus — kiekvienam reikalinga pašalpa. Numirus — reikalinga pagalpa likusiems šeimos nariams. Bet ne visi žmonės tuo apsirūpina, kol sveiki ir kol nelaimė jų neištinka. BŪK rūpestingai!
PAGALVOK apie savo ir savo šeimos likimą — rytdieną! APSIDRAUSK save ir savo šeima didžiausioje lietuvių apdraudros ir pašalpos organizacijoje.
APSIDRAUSTI galima nuo \$100 iki \$5,000.
LIGOJE pašalpa galima gauti nuo \$6 iki \$12 savaitėje.
NARIAI priimami nuo 2 iki 60 metų amžiaus.
SUSIVIENIJIME yra apie 15,000 narių.
BŪK tos didelės lietuvių šeimos nariu!
IŠIGYK SLA Jubiliejinį Albumą. Tai graži, didelė, istoriška knyga, kurioje telpa virš 1,000 paveikslų — jų giminų ir pažįstamų.
SUSIVIENIJIMO turtas — virš \$2,000,000.
BŪK to turto dalininku!
SUSIVIENIJIMO kuopos randasi visuose didesniuose lietuvių centruose Amerikoje.
ALBUMO kaina \$5. SLA nariams — \$2.50.
PRISIRASYK prie artimiausios tamstai kuopos!
INFORMACIJAS galite gauti:
LITHUANIAN ALLIANCE of AMERICA
307 West 30th Street, New York, N. Y.

BROOKLYN LABOR LYCEUM
SALE IR PARKAS
Vedėjas J. H. HOFMANN.
947-959 Willoughby ave
BROOKLYN, N. Y.
Didelės ir mažos salės baliams, koncertams, vestuvėms ir rinkimams. Parkas piknikams ir žaidimams.
Didelė moderniška scena — Moderniški įrengimai — Gražūs kambariai
Telefonas STag 2-3442

VIENYBĖ

Li Tautininkų klubo susirinkimo

Amerikos Lietuvių Tautininkų Klubo mėnesinis susirinkimas buvo penktadienį, gegužės 12 d., Klubu buveinėje, 35 Stagg St., Brooklyne.

Susirinkimą atidarė ir vedė pirmin. padėjėjas Pranas Narvydas.

Buvo skaitytas protokolas iš pėreito susirinkimo, kuris buvo priimtas be pataisymų.

Finansų raštininkas išdavė išdo stovį. Pasirodė, kad klubas gana gerai finansiškai stovi.

Pramogų komisija buvo panaikinta, nes New Yorko mieste dabar atidaryta Pasaulinė Paroda, tai ir klubas savo pramogų rengimą suretins.

Buvo raportuota, kad komisijos narys Pr. Narvydas buvo atsilankęs į Baltijos Draugijos susirinkimą ir nuo klubo užmojęs tai draugijai \$1.00 metinę duoklę.

Aukų Rinkliava

Tautininkų klubas yra nutaręs rinkti aukas Lietuvos Ginklų Fondui. Jau yra pagamintos tam tikslui kvitos. Kas kokią auką duos, gaus kvitos dalį, o kita kvitos dalis pasiūlys aukų rinkėjui. Klubo nariai, šiam darbiui tikisi gauti pilną paramą nuo visuomenės su prisidėjimu aukoti kiek kas išgal.

Kaspinų bei sagų klausimas liko atidėtas ateinančiam susirinkimui.

Lietuvių Diena Parodoje

Tautininkų klubas savo susirinkime ilgokai svarstė Lietuvos Dienos reikalą, kuri įvyks rugsėjo 10 d., New Yorko Pasaulinėje Parodoje. Pasirodė, kad iki šiol šis klubas nebūvo užkviestas prisidėti prie tos dienos veikimo. Tai, kad šis klubas nuo to darbo nebūtų atsilikęs, ims savo žygius ruošti prieš tos dienos atstovavimą. Yra numatoma, kad šis darbas yra vykdomas ne visų organizuotų jėgų, bet tik iš parinktųjų!

Šį sekmadienį, gegužės 21 d., 10 val. ryto klubo narys Rapolas Kručas fotografuos visus klubo narius. Todėl susirinkit šį sekmadienį. Paveikslas bus imamas klubo buveinėje.

Kadangi buvęs protokolų raštininkas Antanas Morkūnas dėl reikalų turėjo aplėsti mūsų koloniją ir jis išvyko į Philadelphia, Pa., gal jau ir ant visados ten apsigyventi, tai susirinkimas išrinko naują raštininką Jurgį Puidoką.

Prisirašė nauji nariai: Jonas Baltrimaitis ir Kostas Pranckevičius. Vincas J. Vyšnias.

Vienybinkai ruoškitės į pirmąjį VIENYBES pikniką, birželio 11 d., Linden Parke, Naugatuck, Conn.

Naujausios knygos iš Lietuvos

Kuris laikas argal Vienybės administracijoje yra gautas iš Lietuvos didžiulis siuntinys įvairiausių knygų.

Knygų yra įvairaus turinio, kaip apysakų, romanų, istorinių apysakų, poezijos ir scenos veikalų. Knygų stilius ir kalba yra lengva ir visiems suprantama. Knygų kaina žymiai nupiginta ir visiems lengvai prieinama. Jų skaičiuje yra ir lengvaus turinio knygų tinkamų pradžiamokslams vaikams ir suaugusiems, kurios tinka išsilavininti ir išmokyti lietuvių kalbą.

Be to yra atsiūsta ir nemažas skaičius naujausios laidos sapnininkų dviejų rūšių. Kaina pigi.

Netrukus Vienybėje paskelbime gautųjų knygų sąrašą. Pirmo galite užteiti ir pasirinkti jų iš viso skaičiaus.

Vienybės Administracija.

Lietuviai suakompanavo naują kūrinių

Mills Music Co., New York'e išleido naują muzikos kūrinių "I Whisper Good Night," kuriai muziką ir žodžius parašęs jaunas lietuvis Juozas Sabaitis. Jis yra vargoninku Saldžiausios širdies parapijos bažnyčioje, Philadelphia, Pa.

Šiam naujam kompozitoriui daug padėjo dirbti muzikos srityje Mykolas Slovetskis, kuris yra vedėju Federal Beno ir parašęs populiarią dainą "Once in a while." Muziko J. Sabaitis kūrinius patvirtintas ir išleistas.

Šis naujas kūrinytis bus galima užgirsti transliuojant per radijo gegužės 26 d. 9 val. vakare iš stoties WBAF, 1035 DISHMAN ST., BROOKLYN, N. Y.

S. Urbonavičius biznyje

Nuoširdus Vienybės skaitytojas S. Urbonavičius, 547 Knickerbocker Ave., užlaiko modernišką avalinės krautuve. Prieinamomis kainomis čia galite gauti vyrų, moterų ir vaikams batukų. Reikalui esant atsilankykite į p. S. Urbonavičiaus batų krautuve.

Višinskių 25-ku metų sukaktuvės

Per motinos dienos minėjimą sekmadienį, gegužės 14, pas Juozą ir Marę Višinskius, 1313 Halsey St., Ridgewood, jų namuose įvyko labai puiki puota minint jų 25-ku metų vedybų sukaktį. Į puotą atsilankė gražus burvis giminių ir pažįstamų, gerų bičiulių, kurie sukaktuvininkus apdovanojo įvairiais, brangiais daiktais ir gausiais "sidabriniais" bučkiais.

Jų šeima susidaro iš trijų sūnų: Antanas, Edvardas, Albertas ir viena duktė Ona. Visi jau suaugę jaunuoliai. Duktė Ona jau vedusi.

Višinskiams, tiek metų sulaukę gražaus vedybinio gyvenimo, pasilieka pavyzdys tą patį sulaukti ir visiems kitiems geriems susivedusiems lietuviams. Ypač dar pre to, būti ir gerai susipratusiems savo tautybės reikalais ir būti tautinės spaudos skaitytojais ir jos rėmėjais.

Lai jiems sukanka ir auksinės sukaktuvės!

Puotoje dalyvavo sekami: P. ir Ona Bieliai, ponia Bieliėnė, Juozas ir Marė Kanopai, Ant. Višinskias, Mikas ir Ona Mieliauskai, ponia Pavalkienė, Vincas ir Jadvyga Vyšnias, ir dar kiti, kurių vardų nesužinojau. Vincas Vyšnias.

PAMESTA

Pradžioje šios savaitės naktis palikta prie Susivienijimo salės pilka valiza su moteriškais drabužiais ir kostiumais.

Radusieji arba žinantieji ką nors apie šį radinį prašau pranešti į VIENYBES raštinę.

Šiandien 8 v. vak. Susivienijimo salėje, 197 Grand St., Brooklyne L. Meno Teatras vaidina "Leitenantas Antanas."

Dalyvauja gabūs scenos artistai.

Bilietai tik 50c. Specialūs vaidinimo kostiumai. Visi prašomi vaidinimą pamatyti.

A. L. T. J. S-GOS RENGIAMAS VAIŠIŲ IR PASILINKSMINIMO VAKARAS

Kad sukelti fondą tinkamai sutikti ir priimti svečius jaunuoliais iš Lietuvos ir visų lietuvių kolonijų Amerikoje atvykstančių į Lietuvį Dieną Pasaulinėje Parodoje rugsėjo 10 d. Amerikos Lietuvių Tautinio Jaunimo Sąjunga rengia pirmą viešą ir didelį vaišių ir pasilinksminimo vakarą sekantį ketvirtadienį, gegužės 25 d. Šis didžiulis vakaras įvyksta gražioje Susivienijimo salėje, 197 Grand St., Brooklyne.

Tautinio Jaunimo Sąjunga pasiėmė sunkų ir atsakingą darbą. Ji pirmoji savo susirinkimuose iškėlė klausimą sutikimo svečių jaunuolių, kurie atvyksta iš tolimųjų ir artiesnių kolonijų pirmu kartu į didįjį New Yorką ir Pasaulinę Parodą. Jiems parūpinti naktynes, suteikti kitų informacijų ir t.t. yra įsteigtas specialus informacijų biuras. Rugsėjo 24 dieną rengiamas milžiniškas rengimas su skiriamomis svečiams dovanomis ir vaišėmis. Po to, dar bus surengtas bendras visų svečių pagerbimo vakaras viename iš Brooklyno gražesnių parkų.

Taigi šį ateinantį ketvirtadienį, gegužės 25, 8 val. vak. Susivienijimo salėje įvyksta pirmasis jaunimo sutikimo reikalų sukelti fondui vakaras. Bus užkandžiai, alutis ir šokiai. Užkandžių kiek kas norės galės valgyti. Alučio irgi bus užtenkamai. Šokiams grieš Nakties Pelėdų orkestras, vadovaujant Jonui Navickui. Bilietų kaina tik 50c. Tikietų pigumu duodama visiems galimybėms atsilankyti ir artimiaus susipažinti su Tautinio Jaunimo Sąjungos nariais ir jų veikla.

Į šį rengimą kviečiame vi-

sus lietuvius be jokio skirtumo. Sutikti svečius yra visų Brooklyno lietuvių reikalas ir pareiga. Prašome skaitlingai pasivašinti ir pasilinksminimo vakare dalyvauti. Savo dalyvavimu prisidėsite prie darbo sutikti svečius.

Tikietai į rengimą platinami visų Jaunimo S-gos narių. Galite tikietai gauti pas Sąjungos sekretorių P. Juknį, 193 Grand St., Brooklyne.

A. L. T. J. S-ga.

Vienybės Administracija daro vertimus iš įvairių kalbų: prancūzų rusų, anglų, latvių, vokiečių, lenkų ir kitų. Reikalui esant kreipkitės į Lithuanian Press Corporation, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. Visus vertimus atlieka ekspertai.

Geriausia Vieta Pirkti LIKERIUS

Didžiausia, Geriausia ir Apsakomgiausia Likierių Krautuve Brooklyne Yra

Manhattan Liquor Store

Tikrai žinokit, kad perkant sau vynus ir likerius reikia pirkti patinkamoje krautuve.

MANHATTAN LIQUOR STORE

264 Grand St., B'klyn, N. Y. (kampus Roebing St.)

Tel.: EVERGR. 7-1645 License No. L-886

Dr. H. MENDLOWITZ

Perkėit savo Williamsburgho ofisą į 522 BEDFORD AVE.

aeoli Taylor Street BROOKLYN, N. Y.

TEL.: EVERGREEN 7-1312

PRIEMIMO VALANDOS:

nuo 1 val. iki 3 val. popiet ir nuo 7 v. iki 8 val. vak.

FLATBUSH OFISAS:

2220 AVENUE J



FAIRVIEW

Lietuvių Istaiga Prie Pasaulinių Fėrų
FAIRVIEW RESTAURANT & BAR

Valitionis ir Marcinkevičius, Savininkai

Pas juos gausit gerų steikų, kitokių gerų valgių, Degtinės, Vynai ir Alus.

Jie turi vietos mašinom pastatyti. Jų vieta sbersai gatvė nuo Marines budinko Pasaulio Fėruose

FAIRVIEW RESTAURANT

110-62 Corona Ave., Corona, L. I.
Tel. Havemeyer 9-9115

REPUBLIC LIQUOR STORE

LIETUVIŠKAS MONOPOLIS

415 KEAP STR. BROOKLYN, N.Y.
TEL. EV. 7-2089 LICENSE L-72



XAVERAS STRUMSKIS
ISTAIGA TARNAUJANTI TEISINGAI IR MANDAGIAI SU DIDŽIAUSIU PASIRINKIMU IR ŽEMIAUSIOM KAINOM SAVAS PAS SAVĄ

"TARZANAS IR UŽBURTAS MIESTAS"

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis



78. "Ką jie daro?" neramiai paklausė Lavakas, pamatęs at vestą perrengtą Elena. "Tas pasenęs velnias paskyrė Elena į verguavė anam bauriamam Zytebui", atsakė piktai Brianas "o mudu čia uždaryti, lyg žuony, negaliva jos gelbėti! Ak kad taip išlaužus šias stangas!"

Brianas visas drebėjęs, pykčio pagautas. "Tamsta negali įsivaizduoti, ką šis reiškia man, Elenos broliui!" Lavakas, nemažiau susijaudinęs, atsakė: "O tamsta irgi negali įsivaizduoti ką šis reiškia man: aš myliu Elena..." Abu vyrai nutilo ir liūdnai žiūrėjo į apeigas.

Pagaliau gyvasis dievaitis Bruoras pabaigė paskyrimo apeigas ir paliepė raktų sargui Zytebui pasiimti Elena. Šis žiaurus athairietis išsivedė merginą ilgais koridoriais į savo povandeninį gyvenimą. Priėjusi prie jo slenkančio Elena sustojo. "Aš toliau neisju" tarė ji.

Zytebo akys piktai sublizgėjo. "Eik!" suriko jis. "Tu esi mano vergė ir turi manęs klausyt!" Elena drąsiai atsakė: "Ne!" Idūkęs Zytebas išsitraukė trumpą kardą. "Aš tavo valdovas ir turiu teisę čia pat tave nužudyti už pasipriešinimą!" Taip sakdamas jis užsimojo durti.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame VIENYBES numeryje

REIKALINGA

MOTERIS prižiūrėti 2 vaikučius \$15 mėnesiui ir kambarys su valgiu. Intelligentiška pora, abu dirba. Atsilankykite po 6 val. vakare F. BERTULIS, 1283 Madison St., Brooklyn, N. Y., artū Wyckoff Ave. stoties 14th St. Line subway.

CLEMENT VOKETAITIS

Advokatas
50 COURT STREET, Brooklyn, N. Y.
TEL.: TRIANGLE 5-3622
168 GRAND STREET, TEL.: EVERGREEN 8-7179

LIETUVIŠKA RESTAURACIJA BAR & GRILL

Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės, vyno ir gero alaus. Lietuviškas kumpis, rūkyti kiltbasai ir kopūstai galima gauti kasdien.

Joseph Zeidat, savininkas

411 GRAND STREET Brooklyn, N. Y.

Skelbkitės Vienybėje

VINCAS J. DAUNORA

APTEIKORIUS

PUSSVEIKIS - - - Jauties niekam tikęs - bejėgis? Neturi aperto, baurūs pūslės skausmai? Rūkštis viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo - vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE Tapk sveiku. KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS

229 BEDFORD AVE. KAMPAS NORTH 423 GATVĖS BROOKLYN, NEW YORK

MODERNIŠKA SALDAINIŲ KRAUTUVĖ

Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS

Namie gaminti ledai (Ice Cream) Visada Galima Gauti Geriausi Užkandžiai

ALUS IŠ KRANO IR BONKUTEMIS
JUOZAS GINKUS

495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
TEL.: EVERGREEN 4-7142

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS (BIELIAUSKAS)

660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS (ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERGREEN 7-4335 Kopyčia Laidotuviems

ESTATE OF A. J. VALANTIEJUS

T. Fred Lefevre - Manager
54-41 72nd STREET, MASPETH, L. I., N. Y.
Telephone NEWton 9-4464 & Michigan 2-1717

ESTATE OF BARRY P. SHALINS (ŠALINSKAS)

Vestie E. Davis, Licensed-Mgr.
84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 Kopyčia Laidotuviems

A. RODZEVICZ (A. Radzevičius)

Tel.: Stagg 2-4409
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Phone STagg 2-0783 Night HAVemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA

NOTARY PUBLIC
337 UNION AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams